

der udtryffeligt motiveres ved, at det er for at forebygge Dveri paa Holmen, og i Forordning af 5te Januar 1753, som forbyder Underofficerer og Menige at sælge noget af deres Giendele, sættes det som et Motiv: „Saasom slige Varer ofte ei paa lovlig Maade ere erhvervede; hvoraf foruden den Skade, Publicum derved kan tage, det foraaarsages, at Regimenterne, naar Execution skal skee over de Skyldige, maa miste saadant Mandskab.“ Det kan være, at saadanne Motiver virkelig havde deres Gyldighed for de Krigsfolk, hvoraf vor Hær dengang bestod, men hvor lidt et saadant Motiv er passende for en Armee, der som vor bestaaer af det hele Folk, og hvor lidt Grund der er til at antage, at Borgerne skulde være mere tilbøielige til Dveri, medens de afstjene deres Værnepligt, end til andre Tider, er Noget, jeg ikke behøver at bemærke. Bestemmelserne ere iøvrigt ledsagede af Forskrifter, som sigte til at overholde deres Sagtagelse. Der var for det Første strenge Straffebestemmelser for de Militaire, som overtraadte dem; de Militaire af Søetaten skulde ifølge Forordning af 1770 straffes med de bekjendte 27 Slag Rar, og Militaire af Landetaten skulde ifølge Forordning af 13te April 1754, naar de paadrog sig nogen Gjældsforpligtelse uden deres Compagnichefs Tilladelse, anses med en vilkaarlig Straf paa Kroppen, som der staaer, ligesom der ogsaa er Straffebestemmelser for de Civile, som indlade sig paa at kjøbe af dem. Dernæst var der andre Bestemmelser, som sigtede til at opmuntre Angiveri angaaende disse Forhold, idet der nemlig var den Bestemmelse, at den, som opbringer en Holmensmand, som salbyder Gjenstande til ham, skal tjene Værdien af de Varer, som den Paagjældende tilbyder ham, ligesom omvendt den Sømilltaire, der kan oplyse, at Nogen har kjøbt Noget af ham, skal ifølge den samme Lovbestemmelse selv gaae fri for Straf, hvorimod den Anden skal straffes, og man er endogsaa gaaet saa vidt, at bemeldte Sømilltair skal gaae fri for Straf, selv om Gjenstanden var stjaalen. Saadanne Bestemmelser vare nu i sig selv temmelig absurde, og de ere derfor i den nyere Tid aldrig komne til Anvendelse, men derved have selve de ved-

kommende Forbud faaet en væsentlig anden Character. De nævnte Straffebestemmelser vare egentlig et nødvendigt Supplement til Forbudene, men nu, efter at de ikke bringes til Anvendelse, er der ikke blevet Andet tilbage, end at de Vedkommende kunne gjøre Gjæld uden at behøve at betale den og kunne sælge deres Gjenstande og bagefter kræve dem tilbage. Dette er nu egentlig disse Bestemmelser's Indhold og derved ere de, som man let kan indsee, blevne noget generende i det praktiske Liv, thi det er naturligtvis ikke sjældent Tilfældet, at disse Folk ligesom andre Folk, der sidde i en lignende oconomisk Stilling, ere nødte til at gjøre Gjæld og tage paa Credit, og det er ligeledes naturligt, at de da, ligesom andre Folk i denne Stilling, ikke altid kunne betale til Forsaldstid. Men naar der nu opstaaer Sag derom, hvilke Sager jo her i Kjøbenhavn for det Meste fremkomme for Gjældscommissionen — og det skeer temmelig hyppigt — saa befinder man sig i en stor Forlegenhed. Dommeren skal jo ifølge sin Embedspligt gjøre disse Folk opmærksomme paa de Indsigelser, der kunne fremsættes imod den Fordring, man retter retter imod dem. Nogle af dem, de mindre gode Subjecter, overkommer der en vis Glæde derved, og de komme i en vis lystig Stemning over den uheldige Stilling, hvori deres Creditor saaledes befinder sig, hvorimod Andre — og det er det overveitende Tal — føle sig opragte over, at de skulde behandles som Umyndige, og at de ikke kunne vedstaae den Gjæld, som de have stiftet. Men man er jo i Forlegenhed, thi man kan strengt taget ikke lovlig modtage et Forslig, uden at man faaer Compagnichefens retlige Consents dertil — hvilket man aldrig faaer, efter hvad jeg har seet — og naar saa Sagen gaaer tilboms, er det ogsaa meget tvivlsomt, om den Paagjældende kan dømmes, selv om han udtryffeligt vedstaaer Gjælden for Retten, naar man ikke har Compagnichefens Samtykke. Der er i den Henjæende noget ulige Meninger mellem Dommerne, og man har ogsaa Domme i begge Retninger, hvilket har gjort Forholdet endnu mere confust. Da nu tilmed disse Tilfælde, som sagt, ere meget hyppige, idet der vistnok aldrig hengaaer nogen Uge, i